

ПАРИТЕ НИЗ ИСТОРИЈАТА

Досега научивме повеќе работи: што се пари, како ги користиме, како можеме парите да ги заштедиме, а воедно и што значи кредитирање, депозити и инфлација.

Но дали сте се запрашале како настанале парите? Сите знаеме дека парите се платежно средство за размена на стоки. Меѓутоа кованите пари (монетите) и книжните пари (банкнотите) не постоеле отсекогаш.

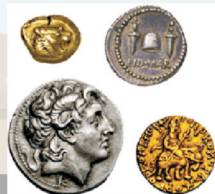
Некогаш луѓето го обезбедувале тоа што им требало со размена. На пример, една овца се разменуvala за 5 вреќи жито или еден коњ за 10 вреќи ориз.

Сепак стоката не била практична да се користи за размена бидејќи била незгодна за носење, тешка за броење, делење, кршлива...

Во историјата на парите металот одиграл пресудна улога. Металот се покажал како идеално решение за трговците – цврст е, делив, лесен за обработка, препознатлив, лесен за транспорт, траен и постојан.

Во Египет и Мала Азија, во 2500 година п.н.е., за плаќање на стоки и услуги се користеле благородни метали: злато, сребро и бакар.

Со развојот на трговијата се појавиле парите. Првите ковани пари се појавуваат во VII век п.н.е. во грчката провинција Лидија. Ги исковал лидискиот крал Ардис, втиснувајќи свој жиг на парче електрум – природна легура од злато и сребро.

Најстарите ковани пари во Европа се грчките пари.

Се до IV век п.н.е. на кованите пари не се покажуваат ликови на познати личности. По смртта на Александар Македонски (323 година п.н.е.) неговите наследници

му даваат обележје на божество и неговиот лик се појавува на кованите пари.

Најстарата банкнота се појавила во Кина. Не се знае точниот датум кога е издадена, но најстарата зачувана банкнота датира од 840 година.

Првите банкноти во Европа се отпечатени во 1661 година во Шведска.

До крајот на Втората светска војна луѓето плаќале со пари, а потоа почнале да користат други видови за плаќање, како што се чековите и разните електронски или платежни картички.

Во најново време плаќањата се вршат со пренос преку компјутери.

Книжните пари не се толку стари колку кованите пари. Луѓето ги користат околу 200 години.

За прашањето објавено во записот ШТЕДЕЊЕ И КРЕДИТИРАЊЕ, награди добија:

1. Викторија Фидановска, 7–3/9 одд., ОУ „Петар Поп Арсов“ – Скопје – касичка
2. Ана Едитомова, 6–3 одд., ОУ „Григор Прличев“ – Охрид – паричник
3. Дарко Илијоски, 6–2 одд., ОУ „Санде Штерјоски“ – Кичево – сложувалка

За прашањето објавено во записот ЗАШТИТНИ ЗНАЦИ НА МАКЕДОНСКИТЕ ПАРИ, награди добија:

1. Барка Дурмиш, 8–1 одд., ОУ „Рајко Жинзифов“ (Т. Поле) – Скопје – касичка
2. Вероника Кимовска, 6 одд., ОУ „Наум Охридски“ – с. Црешево – Скопје – паричник
3. Димитар Митев, 7 одд., ОУ „Никола Вапцаров“ – Струмица – сложувалка